

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudců JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **Mgr. R. P.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 16. 8. 2011, č. j. 34 Ad 9/2011 - 25,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) brojí kasační stížností proti shora uvedenému rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalované o námitkách podaných proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 11. 2010, č. j. X1, jímž byla zamítnuta stěžovatelčina žádost o částečný invalidní důchod. O nákladech řízení bylo rozhodnuto tak, že žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení. Ze žaloby podané ke krajskému soudu vyplývalo, že stěžovatelka se domáhala, aby rozhodnutí o námitkách a jemu předcházející rozhodnutí o nepřiznání částečného invalidního důchodu byla zrušena a věc vrácena žalované k dalšímu řízení, neboť žalovaná se v námitkovém řízení dostatečně nevypořádala se vznesenými námitkami a nepřihlédla při rozhodování o námitkách k § 1 odst. 2 vyhlášky č. 359/2009 Sb.

[2] Krajský soud vyšel z toho, že žalovaná rozhodnutím o námitkách dne 18. 11. 2010, č. j. X1, rozhodla, že námitky proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze

dne 17. 5. 2010, č. X, se zamítají a rozhodnutí o nepřiznání částečného invalidního důchodu se potvrzuje. V odůvodnění pak žalovaná uvedla, že potvrzeným rozhodnutím zamítla stěžovatelčinu žádost o částečný invalidní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 43 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění"), neboť podle posudku MSSZ Brno - město ze dne 25. 3. 2010 nebyla stěžovatelka plně ani částečně invalidní do 31. 12. 2009 a nebyla ani invalidní od 1. 1. 2010. Podle posudku o invaliditě ze dne 11. 11. 2010, jímž žalovaná přezkoumala napadené rozhodnutí vzhledem k námitkám stěžovatelky a posoudila její invaliditu podle § 5 písm. j) a § 8 odst. 9 zákona o důchodovém pojištění, nebyla stěžovatelka od 1. 11. 2009 do 31. 12. 2009 plně ani částečně invalidní, když zdravotní stav odpovídal postižení uvedenému v kap. XV, oddíl F, položce 2, písm. a) přílohy č. 2 k vyhl. č. 284/1995 Sb., a míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti činila 10 %. Stěžovatelka nebyla invalidní od 1. 1. 2010, když její pokles pracovní schopnosti byl podle kap. XII, oddílu E, položka 1 a) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., ve výši 5 %. Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka včas námitky ze dne 13. 7. 2010, v nichž namítala nedostatečné zhodnocení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti, protože její zdravotní postižení je možno dle jejího mínění klasifikovat výrazně přesněji, než učinil lékař, protože jsou srovnatelné s postižením uvedeným v kap. VII, oddíl A, položka 10 b, kde je hodnocena míra poklesu pracovní schopnosti 25 % - 35 %. V námitkách se zaměřila na diagnózu Menierova nemoc, která narušuje schopnost soustředit se a omezuje její výkonnost. Dále uvádí pozitivitu HLA B 27 a funkční projevy Bechtěrevovy choroby. Vše uvedené pak způsobuje vysoký pokles pracovní schopnosti stěžovatelky.

[3] Krajský soud v rámci dokazování nechal opětovně posoudit zdravotní stav stěžovatelky a ve věci byl vypracován posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, pracoviště Brno. Posudek byl vypracován dne 14. 7. 2011 posudkovou komisí za účasti odborného lékaře – neurologa a posudková komise hodnotila zdravotní stav na základě lékařských nálezů v posudkové dokumentaci, v dokumentaci k námitkovému řízení a vyžádala si zdravotní dokumentaci praktické lékařky. Stěžovatelka byla jednání komise přítomna a orientačně přešetřena. Lékařské nálezy, které posudková komise zhodnotila, ve svém posudku uvedla a citovala z nich objektivní závěry příslušných odborných lékařů, a na základě nich učinila posudkové zhodnocení. Chronické bolesti bederní páteře jsou bez vyzařování do končetin při minimálních degenerativních změnách s intermitentním omezením dynamiky bederní páteře, jsou občasné bolesti a otoky kotníků levé dolní končetiny. Pozitivita antigenů HLA B 27 sama o sobě bez adekvátního rentgenologického nálezu nesvědčí pro Bechtěrevovu nemoc. Funkční závrativé stavy s ušními šelesty bez prokázané organické poruchy v oblasti centrální a periferní byly vyšetřeny komplexně v roce 2010 a jde o léta stabilizované postižení, když poprvé byly závratě v roce 2003 uzavřeny jako Menierova nemoc. Nejde o závažnou poruchu rovnováhy, nebyla zjištěna organická příčina, prostá anémie je kompenzovaná preparáty železa. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatelky považuje posudková komise chronické bolesti bederní páteře s intermitentním omezením dynamiky na podkladě lehkých degenerativních změn bez propagace do dolních končetin, bez kořenového postižení, bez ochrnutí, s minimálním funkčním postižením a bez podstatného vlivu na pracovní schopnost při kvalifikačním potencionálu stěžovatelky. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti hodnotila podle vyhl. č. 359/2009 Sb., podle kap. XIII, oddílu E, položky 1a ve výši 5 %, když k dalšímu zvýšení nebyly posudkovou

komisí shledány objektivní podklady. Protože nebyla naplněna kritéria uvedená v písmenu b), c) a d) nelze zdravotní stav podle nich hodnotit. V době do 31. 12. 2009 hodnotila posudková komise zdravotní stav podle přílohy č. 2 k vyhl. č. 284/1995 Sb., podle kap. XV, oddíl F, položka 2, písm. a) 10 %, když pro další zvýšení hodnocení neshledala objektivní podklady a stav nebylo možno hodnotit podle písm. b), c), d) a e), protože nebyla naplněna tam uvedená kritéria. Posudková komise dospěla k závěru, že k datu vydání napadeného rozhodnutí posuzovaná nebyla invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 306/2008 Sb., neboť nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 % a k 31. 12. 2009 nebyla stěžovatelka plně ani částečně invalidní, neboť nešlo o pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti nejméně o 33 %.

[4] Krajský soud dospěl k závěru, že skutkový stav, tedy zdravotní stav stěžovatelky byl správně zjištěn a také v souladu s právními předpisy náležitě posouzen. Posudková komise na základě zdravotní dokumentace hodnotila zdravotní stav stěžovatelky na základě popisu zdravotního stavu a závěrů vyšetření provedených odbornými lékaři v lékařských nálezech uvedených a citovaných v posudku. Jednotlivá zdravotní postižení byla zhodnocena podle těchto lékařských nálezů z hlediska funkčního. Krajský soud neměl důvod pochybovat o objektivnosti posouzení zdravotního stavu stěžovatelky a závěrech, které byly v posudku ze dne 14. 7. 2011 uvedeny a hodnotil ho jako úplný a přesvědčivý důkaz. Krajský soud se tedy s posudkem posudkové komise a jeho závěry ztotožnil. Nebylo tedy prokázáno, že zdravotní stav stěžovatelky by odpovídal plné invaliditě či částečné invaliditě podle zákona o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 31. 12. 2009, ani že by odpovídal invaliditě ve znění účinném po 1. 1. 2010. Provedeným dokazováním byl zjištěn stejný skutkový stav, jaký vzal za základ svého rozhodnutí správní orgán, krajský soud proto žalobu jako nedůvodnou § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), zamítl.

II. Kasační stížnost

[5] Proti tomuto rozsudku krajského soudu brojí stěžovatelka kasační stížností ze dne 20. 9. 2011. Stěžovatelka s rozhodnutím krajského soudu nesouhlasí, neboť je přesvědčena o nevhodnosti zadání posudku Posudkové komisi MPSV v Brně, která podle mínění stěžovatelky není nezaujatým orgánem, který by byl schopen posouzení vykonat nezaujatě a profesionálně. Podle mínění stěžovatelky je posudek neprofesionální, podjatý a účelově zpracovaný. Při ústním jednání nebyla seznámena s posudkovým závěrem vedeným pod č. j. 2011/1799 - BR a nemohla mu tedy nijak vytknout podstatné vady. Posouzení přítomné posudková lékařka a neuroložka nemají podle mínění stěžovatelky odbornou kvalifikaci pro posouzení problematiky zdravotního postižení stěžovatelky, které je z oblasti otorhinolaryngologie a revmatologie. Ke zhodnocení zdravotního stavu žádá o provedení tohoto nezávislým orgánem či znalcem.

[6] Stěžovatelka dále uvádí, že se krajský soud nevypořádal s její žádostí o nařízení nového jednání z důvodu nemožnosti požádat o včasné odročení, kterou podala na soud v dostatečné lhůtě před vydáním kasační stížností napadeného rozhodnutí, a to dne 5. 9. 2011. K tomu uvádí, že dne 2. 8. 2011 nastoupila se svými dětmi na lázeňský pobyt v Priessnitzových lázních Jeseník, který trval do 30. 8. 2011. O doručení předvolání

k jednání konanému dne 16. 8. 2011 u Krajského soudu v Brně ve věci žaloby proti rozhodnutí žalované se stěžovatelka dozvěděla až po návratu z lázeňského pobytu. Soud neoprávněně jednal v nepřítomnosti stěžovatelky.

[7] Kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu považuje stěžovatelka za nesprávný pro nesprávné posouzení otázky v předcházejícím řízení podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a to z důvodu neobjektivního posouzení zdravotního stavu podjatým posuzujícím orgánem. Dále stěžovatelka namítá porušení jejích procesních práv soudem, čímž došlo k vadě řízení, která má za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[8] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[9] V kasační stížnosti stěžovatelka uplatňuje výslovně stížnostní důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Dále se stěžovatelka výslovně dovolává důvodu obsaženého v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. Neúplné a nepřesvědčivé posouzení zdravotního stavu se v řízení o dávkách důchodového pojištění podmíněných dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem považuje podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003 - 54, publikovaný pod číslem 511/2005 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, dostupný na www.nssoud.cz) za jinou vadu řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[10] Nejvyšší správní soud poté přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Stěžovatelka má vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie a v řízení se zastupuje sama (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[11] Nejvyšší správní soud nejprve odkazuje na svou předcházející judikaturu, zejména na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 3 Ads 55/2011 - 109, dostupný na www.nssoud.cz, ze kterého se podává: *Správní rozhodnutí žalované o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Posudek uvedené posudkové komise soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by*

správnost posudku mohla být zpochybněna. Dále Nejvyšší správní soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Ads 81/2009 - 46 ze dne 30. 11. 2009, dostupný na www.nssoud.cz, ze kterého vyplývá, že *při určování poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se vychází ze zdravotního stavu doloženého výsledky funkčních vyšetření, nikoliv ze subjektivních pocitů a stesků žalobce.*

[12] V projednávané věci stěžovatelka nijak nepolemizuje v kasační stížnosti se závěry posudku Posudkové komise Ministerstva práce o sociálních věcí, který byl proveden jako určující důkaz v řízení před krajským soudem a jehož opis byl stěžovatelce řádně zaslán před nařízeným jednáním. Stěžovatelka pouze uvádí subjektivní hodnocení nejenom svých zdravotních potíží, ale i hodnocení posudkové komise jako podjatého orgánu, který v rámci loajality není schopen posouzení vykonat nezaujatě a profesionálně. Nejvyšší správní soud odkazuje na svou předcházející judikaturu, zejména na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2003, č. j. 5 Ads 4/2003 - 35, dostupný na www.nssoud.cz, ze kterého se podává: *Ministerstvo práce a sociálních věcí posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.). Sama skutečnost, že posudková komise je orgánem Ministerstva práce a sociálních věcí, není důvodem k pochybnostem o objektivitě jejích závěrů; ta má být garantována složením posudkových komisí předepsaným § 3 odst. 1 prováděcí vyhlášky č. 182/1991 Sb., podle níž jsou členy posudkových komisí nejen posudkoví lékaři a tajemníci z řad pracovníků Ministerstva práce a sociálních věcí, ale i odborní lékaři jednotlivých klinických oborů, tedy osoby odlišné od pracovníků Ministerstva práce a sociálních věcí.*

[13] Jak vyplývá z výše uvedené předcházející judikatury Nejvyššího správního soudu a také ze zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, provádějí posuzování zdravotního stavu pro účely soudního řízení posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí. V případě, kdy není pochybností o správnosti a úplnosti tohoto posudku, není namístě zpracování znaleckého posudku v soudním řízení, jak vyplývá i z předcházející judikatury Nejvyššího správního soudu – srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003 - 48, dostupný na www.nssoud.cz, ze kterého vyplývá: *V řízení o přezkoumání rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení o odnětí plného invalidního důchodu, tedy dávky důchodového pojištění podmíněné zdravotním stavem, si soud vyžádá posouzení zdravotního stavu občana od Ministerstva práce a sociálního věcí, které jej učiní prostřednictvím svého orgánu – posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona ČNR č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném od 1. 1. 1998) ve složení stanoveném § 3 vyhlášky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění vyhlášky č. 28/1993 Sb. a vyhlášky č. 139/1998 Sb. Podaný posudek hodnotí soud jednotlivě i v souhrnu s ostatními důkazy jím provedenými i s důkazy provedenými V řízení před správním orgánem; ve svém rozhodnutí vyjde ze skutkového a právního stavu takto zjištěného (§ 77 odst. 2 věta druhá s. ř. s.). Nevzbuzuje-li obsah podaného posudku pochybnosti o své úplnosti a správnosti, není odůvodněn požadavek žalobkyně na doplnění dokazování ustanovením znalce z oboru zdravotnictví (podle § 127 odst. 1 o. s. ř. za použití § 64 s. ř. s.).* V projednávané věci posudek Posudkové komise provedený v řízení před krajským soudem nevzbuzuje pochybnosti o své úplnosti s správnosti. V provedeném posudku se Posudková komise vypořádala se všemi

rozhodujícími skutečnostmi, i s těmi, které stěžovatelka namítala, a své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Z posudku je zřejmé, že zdravotní stav stěžovatelky byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem jí tvrzeným obtížím. V posudku je uvedeno, že zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu. Posudek též obsahuje určení procentní míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti určenou v souladu s příslušnými právními předpisy s přihlédnutím také k ostatním zdravotním postižením stěžovatelky.

[14] Pokud jde o námitku stěžovatelky, že soud jednal v její nepřítomnosti a nijak nereagoval na její žádost o prominutí zmeškání účasti na jednání a nařízení nového jednání, Nejvyšší správní soud neshledává tuto námitkou důvodnou. Jak vyplývá z obsahu soudního spisu, stěžovatelka byla informována o nařízeném jednání na den 16. 8. 2011 u Krajského soudu v Brně přípisem ze dne 3. 8. 2011, sp. zn. 34 Ad 9/2011 22. Protože adresátka písemnosti nebyla při doručování zastižena, byla předmětná písemnost ve smyslu platné právní úpravy dne 4. 8. 2011 vložena do poštovní schránky a tímto dnem je řádně doručena. Krajský soud jednal v nepřítomnosti stěžovatelky, která se k jednání nedostavila, neomluvila se a nežádala o odročení jednání. Krajský soud nikterak nepochybil a nelze mu klást za vinu, že ve svém rozhodnutí nereagoval na žádost stěžovatelky ze dne 2. 9. 2011, doručené krajskému soudu 5. 9. 2011, t. j. až po vydání napadeného rozsudku, o nařízení nového jednání z důvodu nemožnosti požádat o včasné odročení.

[15] Ze všech shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná a zamítl ji podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s.

IV. Náklady řízení

[16] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, proto jí právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení podle zákona (srov. ust. § 60 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. února 2012

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda

senátu